

VAN DER HOEVEN
KLINIEK

Slachtoffergericht werken in de tbs

Festival Forensische Zorg 2020

Mariette van Denderen & Nienke Verstegen

Opzet presentatie

- I. Achtergronden slachtoffergericht werken
- II. Resultaten casusonderzoek
- III. Handreiking voor de praktijk

TBS

Wanneer

Ernstig delict, (mede) door psychiatrische stoornis,
kans op recidive

Doel

Voorkomen dat er nieuwe slachtoffers vallen

Middel

Intensieve klinische behandeling

En bestaande slachtoffers?

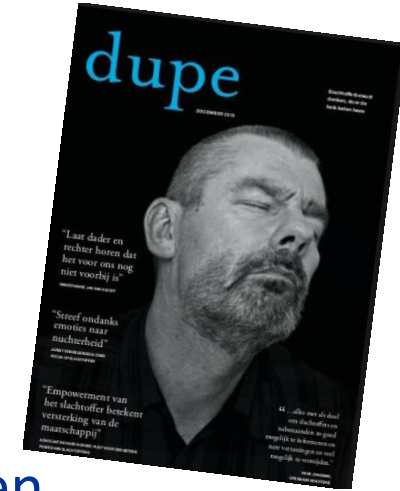

Rechten van slachtoffers tbs-delicten

- Bijwonen van verlengingszittingen
- Informatie over belangrijke stappen in de behandeling door Informatiepunt Detentieverloop (IDV)
 - *Bijvoorbeeld bij start en einde tbs, ingang nieuwe verlofvorm*
- Aangeven van behoeften over verlof bij IDV

Wat doen de klinieken?

- In elke casus: slachtofferonderzoek:
 - Relatie tot het slachtoffer
 - Kans op confrontatie bij verloven
 - Slachtofferschuld
 - Informatie IDV aan slachtoffers/nabestaanden
 - Maatschappelijke gevoeligheid
- In sommige casussen: slachtoffer-dader bemiddeling

Reynaldo Adames

“Ik zag mezelf als veroordeelde crimineel, een gedetineerde, gevangen, maar niet als dader. Dader werd ik pas toen ik een slachtoffer ontmoette.”

Wat is er nodig?

- Meer eenduidige werkwijze in het veld
- Verhoging slachtofferbewustzijn en mogelijkheden tot herstel met slachtoffers
- Passend binnen maatschappelijke ontwikkelingen: Toegenomen aandacht voor positie slachtoffers
 - EU richtlijn 2012
 - Discussies over spreekrecht

Waarom een handreiking

TED talk: Ons verhaal van verkrachting en verzoening

Waarom een handreiking

TED talk: Ons verhaal van verkrachting en verzoening

Tom Stranger

Wat ik nu heb geleerd, is dat mijn daden die avond in 1996 egoïstisch waren. Volgens mij **verdiende ik het lichaam van Thordis**. ... Ik dacht dat ik zou **buigen onder de verantwoordelijkheid**. ... In plaats daarvan kreeg ik de kans om toe te geven wat ik had gedaan en ik leerde dat het mezelf niet volledig beheerst. Wie je bent is niet simpelweg de som van wat je hebt gedaan. Het **lawaai in mijn hoofd nam af**. Maar vooral: de **schuld verschoof van Thordis naar mij**.

Thordis Elva

Wraak willen nemen is een zeer menselijke emotie -- instinct zelfs. En alles wat ik jarenlang wilde, was Tom even hard kwetsen als hij mij had gekwetst. Maar als ik geen **uitweg had gevonden uit de haat en de boosheid**, dan weet ik niet of ik hier vandaag zou zijn. ... Bij momenten voelde onze zoektocht naar begrip als een **onmogelijke onderneming** en het enige dat ik wou was opgeven en naar huis gaan, naar mijn echtgenoot en onze zoon. Maar ondanks onze moeilijkheden resulteerde dit avontuur in een **gevoel van overwinning**, dat het licht had gewonnen van het duister, dat er iets kon worden opgebouwd uit een puinhoop.

Totstandkoming handreiking

Samen met Van Mesdagkliniek, gesubsidieerd door KFZ

- I. 2015-2016: Eerste versie
Literatuuronderzoek en expertmeetings

- II. 2017-2018: Doorontwikkelde versie
Casusonderzoek
Implementatie in vier instellingen

+ behandelen in veiligheid

Methode

- Interviews met 35 forensisch maatschappelijk werkers (FMW) in 4 instellingen
- 70 casussen
- Per FMW gevraagd naar:
 - 1 casus waarin contact plaatsvond
 - 1 casus waarin uiteindelijk geen contact plaatsvond
- Thematische analyse interviews

Achtergrondgegevens dader

- Representatieve afspiegeling tbs-populatie, qua stoornis en delict
 - Cluster B persoonlijkheidsstoornissen, psychotische stoornissen, ontwikkelingsstoornissen
 - Gewelddelicten, zedendelicten
- Geen patientgroepen die op voorhand worden uitgesloten

Relatie slachtoffer-dader

	Aantal casussen	
Familie	20	28,6%
(Ex-)partner	21	30,0%
Overige bekende	16	22,9%
<i>Totaal bekende slachtoffers</i>	<i>57</i>	<i>81,5%</i>
<i>Onbekende slachtoffers</i>	<i>13</i>	<i>18,5%</i>

Meestgenoemde redenen voor contact

- Contactherstel met familie
- *Daders*: spijt betuigen
- *Slachtoffers*: verhaal vertellen of vragen stellen aan dader of kliniek
- *Maatschappelijk werker dader*: contact met slachtoffer wegens verlof dader

Soort contact

16x

7x

4x

Daarnaast:

- 2x via tussenpersoon, 1x sociale media
- Redenen geen contact:
 - 12x slachtoffer wil niet of geen reactie
 - 3x dader wil niet
 - 3x: behandelingsteam dader niet akkoord

Resultaten van contact voor slachtoffer

- ✓ Vragen van slachtoffer beantwoord
 - door maatschappelijk werker van dader (*met toestemming dader!*)
 - of door dader zelf
- ✓ Contactherstel met familie
- ✓ Verwerking van delict, afname angst
- ✓ Verhaal kwijt kunnen
- ✓ Afspraken over geen verder contact

Resultaten van contact voor dader

- ✓ Contactherstel familie
- ✓ Excuses aanbieden
- ✓ Afname angst bij dader voor het slachtoffer
- ✓ Inzicht in toedracht en gevolgen delict

Invloed psychopathologie daders op contact met slachtoffers

Belemmerend:

- Gebrek aan probleembesef of inzicht in risico's
- Gebrekkige draagkracht

Bevorderend:

- Begeleidbaarheid
- Veiligheidsvraagstuk

Interventies:

- Verwachtingen afstemmen
- Keuze voor type contact
- Timing contact: Eerst verdere behandeling van risicofactoren
- Begeleiden of inperken van contact
- Contact verbieden

SLACHTOFFERBEWUST WERKEN

Wat

De stappen worden toegelicht in de richtlijn Slachtofferbewust werken, beschikbaar via www.kfz.nl

Waarom

Door slachtofferbewust te werken wordt systematisch rekening gehouden met de behoeften van slachtoffers. Bij daders kan het bijdragen aan het behalen van belangrijke behandeldoelen.

Voor wie

Forensisch maatschappelijk werkers in Forensisch Psychiatrische Centra (FPC).

Wanneer

Bij opname van de dader, doorlopend tijdens de behandeling en bij verlofaanvragen en -evaluaties.

1. INVENTARISEREN VAN RISICO'S & BEHOEFTE

- **Wie zijn slachtoffer(s)?** Slachtoffers van indexdelicten, nabestaanden, familieleden en andere slachtoffers.
- **Confrontatie en geografie** Wat gebeurt er als dader en slachtoffer elkaar zouden tegenkomen?
- **Informatie** Beschikken slachtoffers over alle informatie die zij nodig hebben? Betrek ketenpartners.
- **Behoeften** Hebben dader en/of slachtoffer zelf behoefte aan contact?

2. VOORBEREIDEN VAN CONTACT SLACHTOFFER-KLINIEK EN/OF SLACHTOFFER-DADER

- **Bemiddelaar** De forensisch maatschappelijk werker kan contact begeleiden. Perspectief Herstelbemiddeling kan de bemiddeling uitvoeren.
- **Risico's en aandachtspunten** Risico's inschatten en daarop anticiperen is maatwerk. Toch zijn er algemene uitgangspunten.
- **Doel en verwachtingen** Contact slaagt alleen met voortdurend afstemmen van verwachtingen.
- **Type contact** Face-to-face, brief, mail, telefonisch of via pendelcontact.
- **Multidisciplinair overleg** Bespreek het plan met collega's en het behandelteam.
- **Steunfiguur en netwerkleden** Denk aan familieleden of vrienden.

3. UITVOEREN & AFRONDEN

- **Neutrale partij** Slachtoffers en daders beslissen zelf of ze contact willen. Een neutrale partij stelt de vraag.
- **Veilige sfeer** De bemiddelaar is verantwoordelijk voor het creëren van een veilige sfeer tijdens het contact.
- **Evaluatie met slachtoffer & dader** Hoe vonden dader en slachtoffer het contact? Is er vervolgactie nodig?
- **Nazorg** Bespreek vooraf of iemand nazorg wil, en zo ja van wie.
- **Evaluatie met collega's** Wat ging goed, wat kan beter?
- **Dossiervorming** Zorg dat collega's en ketenpartners jouw informatie makkelijk kunnen vinden zodat ze ervan kunnen profiteren.
- **Informeel het IDV** Daardoor beschikken slachtoffers en het IDV over de meest recente informatie.

KETENPARTNERS

Informatiepunt Detentieverloop: 088-6991951
Perspectief Herstelbemiddeling: 030-2340045
Zaakscoördinatoren van het OM: bereikbaar via het parket

Slachtofferhulp Nederland: 0900-0101
Aanmeldpunt Casemanagers SHN: 088-746012
Hulpverleners van het slachtoffer

Inventariseren
Slachtofferonderzoek

Vorbereiden
Soort contact
Doel en verwachtingen
Risico's en aandachtspunten

Uitvoeren
Neutrale partij
Veilige sfeer
Evaluatie & nazorg
Dossiervorming

Stap 1. Inventariseren van risico's en behoeften

Bij iedere dader-slachtoffer dynamiek dient de situatie tussen dader en slachtoffer in kaart gebracht te worden. Daarbij gaat het om twee aspecten: het inventariseren van de risico's die bij vrijheidsuitbreiding van de dader kunnen ontstaan en het inventariseren van behoeften die mogelijk bij slachtoffer en dader leven.

Wie zijn de slachtoffers?

De richtlijn is van toepassing op slachtoffers van indexdelicten (de delicten waarvoor de dader in forensische zorg is) en nabestaanden. Het kan daarnaast ook wenselijk zijn om te kijken naar de wensen en belangen van slachtoffers van andere delicten dan de indexdelicten. Er kunnen bijvoorbeeld slachtoffers in de familiekring zijn die niet slachtoffer zijn geworden van het indexdelict, maar wel van een ander delict. Tijdens het resocialisatietraject van de dader heeft de forensisch maatschappelijk werker soms contact met familieleden. Daaruit kan voortkomen dat familieleden wensen en behoeften hebben waar mogelijk aan getoet kan worden gekomen. Deze slachtoffers staan niet bij IDV geregistreerd.

Belangrijke punten:

- Definitie van slachtoffers**
 Wees je ervan bewust dat er naast de indexslachtoffers nog meer slachtoffers kunnen zijn waar je rekening mee kunt houden. Bijvoorbeeld slachtoffers van andere delicten dan het indexdelict. Ook familieleden van slachtoffers van het (index)delict kunnen bepaalde behoeften hebben.
- De impact van taalgebruik op slachtoffers**
 Houd er rekening mee dat je taalgebruik een effect kan hebben op slachtoffers. Forensisch maatschappelijk werkers zijn gewend om over *patiënten* te spreken. Deze term kan gevoelig liggen bij slachtoffers omdat zij een *tbs-er* primair als dader zien. De term *dader* of *tbs-er* sluit soms beter aan bij de beleving van slachtoffers. Het kan bij slachtoffers ook gevoelig liggen om te horen dat contact met een dader kan bijdragen aan zijn behandeling. Dat wekt bij sommige slachtoffers vijandigheid op, omdat ze niet willen meewerken aan de behandeling van de dader die hen leed heeft toegebracht. Het is daarom belangrijk om aan slachtoffers vooral de nadruk te leggen op het belang voor de maatschappij en het voorkomen van mogelijke nieuwe slachtoffers.

Het zusje van het slachtoffer

Een 23 jarige dader is veroordeeld wegens mishandeling van iemand die hij vaak kent. Hij wil zijn spijt betuigen aan het slachtoffer. De forensisch maatschappelijk werker meldt de zaak aan bij Perspectief Herstelbemiddeling. Tijdens de intake die Perspectief Herstelbemiddeling met het slachtoffer heeft, is ook zijn vader aanwezig. Het slachtoffer en zijn vader willen wel met de dader in gesprek, beiden hebben zij hun eigen vragen en behoeften. De dader is hiermee akkoord en zal zijn forensisch maatschappelijk werker meenemen als steunfiguur. Tijdens het gesprek biedt de dader zijn excuses aan en vertelt aan het slachtoffer dat hij een willekeurig slachtoffer was. Het 14 jarige zusje van het slachtoffer was niet bij de mishandeling aanwezig maar heeft er wel slapeloze nachten van. Op verzoek van vader schrijft de dader een brief aan het zusje van het slachtoffer. Daarin legt hij uit waarom hij het had gedaan en dat hij er spijt van heeft. De brief helpt het zusje bij de verwerking van het geweld tegen haar broer.

Rekening houden met meerdere slachtoffers in een dorp

Een dader is veroordeeld wegens diverse mishandelingen en een levensdelict. Hij heeft de delicten gepleegd in een klein dorp. Er was veel onrust in het dorp omdat lang onbekend was wie de dader was. Inmiddels zit de dader een paar jaar in een tbs-kliniek. Het behandelteam wil begeleid verlof aanvragen zodat de dader naar zijn moeder kan. Zij woont nog steeds in het dorp en is erg belangrijk voor hem. Moeder kan vanwege haar leeftijd niet meer naar de kliniek reizen. Het verlof van de dader naar het dorp kan veel onrust oproepen in de kleine gemeenschap omdat er meerdere, directe en indirecte, slachtoffers zijn. De forensisch maatschappelijk werker onderzoekt daarom met welke slachtoffers hij allemaal kan spreken over het verlof. Hij controleert bij het IDV wie zich heeft laten registreren. Alleen de ex-vrouw van de dader is bekend bij het IDV. De forensisch maatschappelijk werker neemt via het IDV contact met haar op en geeft, met toestemming van de dader, uitleg over de plannen. Via haar legt de forensisch maatschappelijk werker ook contact met de neef van de dader. Een tip van deze neef aan de politie heeft namelijk tot de arrestatie van de dader geleid. De forensisch maatschappelijk werker weet dat dit erg moeilijk is geweest voor de neef, dus zoekt hij ook contact met de neef over de verlofplannen van de dader. Tot slot legt de forensisch maatschappelijk werker contact met de wijkagent in het dorp en overlegt over de situatie. De wijkagent is bekend in het dorp. Hij kan onrust bij de dorpsbewoners wegnemen als dat nodig is. De wijkagent kan ook met de forensisch maatschappelijk werker bespreken wanneer het verstandiger is om verlof tijdelijk uit te stellen of in een naastgelegen dorp te laten plaatsvinden. Nadat de forensisch maatschappelijk werker met de verschillende slachtoffers en de wijkagent heeft gesproken en onrust over de situatie is weggenomen kan de dader veilig op verlof naar zijn moeder. De verlofsaanvraag wordt goedgekeurd. De dorpsbewoners waarderen het dat ze vroegtijdig over de verloven zijn geïnformeerd. De verloven naar moeder verlopen goed.

SLACHTOFFERBEWUST WERKEN

Wat

De stappen worden toegelicht in de richtlijn Slachtofferbewust werken, beschikbaar via www.kfz.nl

Waarom

Door slachtofferbewust te werken wordt systematisch rekening gehouden met de behoeften van slachtoffers. Bij daders kan het bijdragen aan het behalen van belangrijke behandeldoelen.

Voor wie

Forensisch maatschappelijk werkers in Forensisch Psychiatrische Centra (FPC).

Wanneer

Bij opname van de dader, doorlopend tijdens de behandeling en bij verlofaanvragen en -evaluaties.

1. INVENTARISEREN VAN RISICO'S & BEHOEFTE

🔍	Wie zijn slachtoffer(s)?	Slachtoffers van indexdelicten, nabestaanden, familieleden en andere slachtoffers.
🌐	Confrontatie en geografie	Wat gebeurt er als dader en slachtoffer elkaar zouden tegenkomen?
📄	Informatie	Beschikken slachtoffers over alle informatie die zij nodig hebben? Betrek ketenpartners.
🔗	Behoeften	Hebben dader en/of slachtoffer zelf behoefte aan contact?

2. VOORBEREIDEN VAN CONTACT SLACHTOFFER-KLINIEK EN/OF SLACHTOFFER-DADER

👤	Bemiddelaar	De forensisch maatschappelijk werker kan contact begeleiden. Perspectief Herstelbemiddeling kan de bemiddeling uitvoeren.
⚠️	Risico's en aandachtspunten	Risico's inschatten en daarop anticiperen is maatwerk. Toch zijn er algemene uitgangspunten.
📅	Doel en verwachtingen	Contact slaagt alleen met voortdurend afstemmen van verwachtingen.
✉️	Type contact	Face-to-face, brief, mail, telefonisch of via pendelcontact.
🗣️	Multidisciplinair overleg	Bespreek het plan met collega's en het behandelteam.
👥	Steunfiguur en netwerkleden	Denk aan familieleden of vrienden.

3. UITVOEREN & AFRONDEN

✓	Neutrale partij	Slachtoffers en daders beslissen zelf of ze contact willen. Een neutrale partij stelt de vraag.
😊	Veilige sfeer	De bemiddelaar is verantwoordelijk voor het creëren van een veilige sfeer tijdens het contact.
🗣️	Evaluatie met slachtoffer & dader	Hoe vonden dader en slachtoffer het contact? Is er vervolgactie nodig?
🗨️	Nazorg	Bespreek vooraf of iemand nazorg wil, en zo ja van wie.
👥	Evaluatie met collega's	Wat ging goed, wat kan beter?
📁	Dossiervorming	Zorg dat collega's en ketenpartners jouw informatie makkelijk kunnen vinden zodat ze ervan kunnen profiteren.
📣	Informeel het IDV	Daardoor beschikken slachtoffers en het IDV over de meest recente informatie.

KETENPARTNERS

Informatiepunt Detentieverloop: 088-6991951
Perspectief Herstelbemiddeling: 030-2340045
Zaakcoördinatoren van het OM: bereikbaar via het parket

Slachtofferhulp Nederland: 0900-0101
Aanmeldpunt Casemanagers SHN: 088-7460112
Hulpverleners van het slachtoffer

Informatie

- Toestemming huisbezoek ernstig zieke moeder
- Zelfde woonplaats als slachtoffer
- Geen wijziging verlofmodaliteit
- FMW legt contact met slachtoffer via IDV

SLACHTOFFERBEWUST WERKEN

Wat

De stappen worden toegelicht in de richtlijn Slachtofferbewust werken, beschikbaar via www.kfz.nl

Waarom

Door slachtofferbewust te werken wordt systematisch rekening gehouden met de behoeften van slachtoffers. Bij daders kan het bijdragen aan het behalen van belangrijke behandeldoelen.

Voor wie

Forensisch maatschappelijk werkers in Forensisch Psychiatrische Centra (FPC).

Wanneer

Bij opname van de dader, doorlopend tijdens de behandeling en bij verlofaanvragen en -evaluaties.

1. INVENTARISEREN VAN RISICO'S & BEHOEFTE

🔍	Wie zijn slachtoffer(s)?	Slachtoffers van indexdelicten, nabestaanden, familieleden en andere slachtoffers.
🌐	Confrontatie en geografie	Wat gebeurt er als dader en slachtoffer elkaar zouden tegenkomen?
📄	Informatie	Beschikken slachtoffers over alle informatie die zij nodig hebben? Betrek ketenpartners.
🔗	Behoeften	Hebben dader en/of slachtoffer zelf behoefte aan contact?

2. VOORBEREIDEN VAN CONTACT SLACHTOFFER-KLINIEK EN/OF SLACHTOFFER-DADER

👤	Bemiddelaar	De forensisch maatschappelijk werker kan contact begeleiden. Perspectief Herstelbemiddeling kan de bemiddeling uitvoeren.
⚠️	Risico's en aandachtspunten	Risico's inschatten en daarop anticiperen is maatwerk. Toch zijn er algemene uitgangspunten.
📈	Doel en verwachtingen	Contact slaagt alleen met voortdurend afstemmen van verwachtingen.
✉️	Type contact	Face-to-face, brief, mail, telefonisch of via pendelcontact.
🗣️	Multidisciplinair overleg	Bespreek het plan met collega's en het behandelteam.
👥	Steenfiguur en netwerkleden	Denk aan familieleden of vrienden.

3. UITVOEREN & AFRONDEN

✓	Neutrale partij	Slachtoffers en daders beslissen zelf of ze contact willen. Een neutrale partij stelt de vraag.
😊	Veilige sfeer	De bemiddelaar is verantwoordelijk voor het creëren van een veilige sfeer tijdens het contact.
🗣️	Evaluatie met slachtoffer & dader	Hoe vonden dader en slachtoffer het contact? Is er vervolgactie nodig?
📄	Nazorg	Bespreek vooraf of iemand nazorg wil, en zo ja van wie.
👥	Evaluatie met collega's	Wat ging goed, wat kan beter?
📁	Dossiervorming	Zorg dat collega's en ketenpartners jouw informatie makkelijk kunnen vinden zodat ze ervan kunnen profiteren.
📣	Informeel het IDV	Daardoor beschikken slachtoffers en het IDV over de meest recente informatie.

KETENPARTNERS

Informatiepunt Detentieverloop: 088-6991951
Perspectief Herstelbemiddeling: 030-2340045
Zaakscoördinatoren van het OM: bereikbaar via het parket

Slachtofferhulp Nederland: 0900-0101
Aanmeldpunt Casemanagers SHN: 088-7460112
Hulpverleners van het slachtoffer

Doel en verwachtingen

- Casus seksueel misbruik
- Dochter (slachtoffer) wil contact met vader (dader) om daarna contact definitief te verbreken
- Vader denkt dat contact hersteld kan worden

SLACHTOFFERBEWUST WERKEN

Wat

De stappen worden toegelicht in de richtlijn Slachtofferbewust werken, beschikbaar via www.kfz.nl

Waarom

Door slachtofferbewust te werken wordt systematisch rekening gehouden met de behoeften van slachtoffers. Bij daders kan het bijdragen aan het behalen van belangrijke behandeldoelen.

Voor wie

Forensisch maatschappelijk werkers in Forensisch Psychiatrische Centra (FPC).

Wanneer

Bij opname van de dader, doorlopend tijdens de behandeling en bij verlofaanvragen en -evaluaties.

1. INVENTARISEREN VAN RISICO'S & BEHOEFTE

🔍	Wie zijn slachtoffer(s)?	Slachtoffers van indexdelicten, nabestaanden, familieleden en andere slachtoffers.
🌐	Confrontatie en geografie	Wat gebeurt er als dader en slachtoffer elkaar zouden tegenkomen?
📄	Informatie	Beschikken slachtoffers over alle informatie die zij nodig hebben? Betrek ketenpartners.
🔗	Behoeften	Hebben dader en/of slachtoffer zelf behoefte aan contact?

2. VOORBEREIDEN VAN CONTACT SLACHTOFFER-KLINIEK EN/OF SLACHTOFFER-DADER

👤	Bemiddelaar	De forensisch maatschappelijk werker kan contact begeleiden. Perspectief Herstelbemiddeling kan de bemiddeling uitvoeren.
⚠️	Risico's en aandachtspunten	Risico's inschatten en daarop anticiperen is maatwerk. Toch zijn er algemene uitgangspunten.
📅	Doel en verwachtingen	Contact slaagt alleen met voortdurend afstemmen van verwachtingen.
✉️	Type contact	Face-to-face, brief, mail, telefonisch of via pendelcontact.
🗣️	Multidisciplinair overleg	Bespreek het plan met collega's en het behandelteam.
👥	Steunfiguur en netwerkleden	Denk aan familieleden of vrienden.

3. UITVOEREN & AFRONDEN

✓	Neutrale partij	Slachtoffers en daders beslissen zelf of ze contact willen. Een neutrale partij stelt de vraag.
😊	Veilige sfeer	De bemiddelaar is verantwoordelijk voor het creëren van een veilige sfeer tijdens het contact.
🗣️	Evaluatie met slachtoffer & dader	Hoe vonden dader en slachtoffer het contact? Is er vervolgactie nodig?
💬	Nazorg	Bespreek vooraf of iemand nazorg wil, en zo ja van wie.
👥	Evaluatie met collega's	Wat ging goed, wat kan beter?
📁	Dossiervorming	Zorg dat collega's en ketenpartners jouw informatie makkelijk kunnen vinden zodat ze ervan kunnen profiteren.
📣	Informeer het IDV	Daardoor beschikken slachtoffers en het IDV over de meest recente informatie.

KETENPARTNERS

Informatiepunt Detentieverloop: 088-6991951
Perspectief Herstelbemiddeling: 030-2340045
Zaakscoördinatoren van het OM: bereikbaar via het parket

Slachtofferhulp Nederland: 0900-0101
Aanmeldpunt Casemanagers SHN: 088-7460112
Hulpverleners van het slachtoffer

Informeer het IDV / Dossiervorming

- Dader wil excuus aan slachtoffers aanbieden
- In PI bemiddeling met 1 vd slachtoffers
- Anderen willen niet
- Dader vraagt later nog 2x (in PI en in kliniek)

Tot slot

- In elke casus stilstaan bij slachtofferbelangen
- Denken in mogelijkheden – handreiking helpt hierbij
- Samenwerking ketenpartners essentieel
- Dossieroverdracht slachtoffercontacten
- Complexe processen, grote impact

Bedankt voor jullie aandacht!

Meer info?

m.van.denderen@fpcvanmesdag.nl

nverstegen@dfzs.nl

of download de handreiking op:

kfz.nl/resultaten/call-2016-60